

Pravoslavný kalendář

2024

Olomoucko-brněnská
eparchie
Pravoslavné církve
v českých
zemích

S požehnáním

† Simeona, arcibiskupa olomoucko-brněnského

Obsah

Přehled svátků a půstů v roce 2024 (str. 3)

Starý juliánský kalendář (str. 6)

Vysvětlivky zkratk ke kalendáriím (str. 65)

Smíšený kalendář se starou paschálí (str. 66)

Nový kalendář s novou paschálí (jen v PDF)

Malé pojednání o farizejích a celnících (str. 124)

O Zacheovi (str. 127)

Neděle o celném a farizeovi (str. 132)

Neděle o marnotratném synu (str. 138)

Povídka o ženě a poledním setkání (str. 145)

O slepém (str. 151)

O nebeské a pozemské hierarchii (str. 158)

Mučedníci kutnohorští (str. 165)

Mučednictví sv. Václava a Orosie (str. 172)

Schematismus – adresář kontaktů na eparchiální ústředí, přehled farností atd. (str. 176)

Pravoslavný kalendář na rok 2024

Rok přestupný s 366 dny

2024 od narození Boha Slova

7532 od stvoření světa

1161 od příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu

POHYBLIVÉ SVÁTKY

(Každého roku jsou slaveny jiného dne – v závislosti na datu Paschy)

Dle starého [a smíšeného] kalendářního stylu

- ⊕ Květná neděle (vstup Pána do Jerusalema) – 28. dubna
- ⊕ Neděle Paschy – 5. května (následné pondělí a út. jsou sváteční dny)
- ⊕ Nanebevstoupení Páně – 13. června (čtvrtek)
- ⊕ Neděle Padesátnice (svatodušní svátky) – 23. června (následné pondělí a úterý jsou sváteční dny)

Kompletní přehled: neděle celníka a farizeje: 25. II.; neděle syropustní (začátek Velkého půstu): 17. III.; neděle Květná: 28. IV.; neděle Paschy: 5. V.; Nanebevstoupení Páně: 13. VI.; neděle Trojice (svatodušní): 23. VI.; délka petropavlovského půstu: 11 dní (dle smíšeného kalend. stylu: 0 dní).

Pohyblivé svátky dle novopaschálního {gregoriánského} stylu

- ⊕ Květná neděle (vstup Pána do Jerusalema) – 24. března
- ⊕ Neděle Paschy – 31. březen (následné pondělí a út. jsou sváteční dny)
- ⊕ Nanebevstoupení Páně – 9. května (čtvrtek)
- ⊕ Neděle Padesátnice (svatodušní svátky) – 19. května (následné pondělí a úterý jsou sváteční dny)

Neděle celníka: 21. I.; neděle syropustní (začátek Velkého půstu): 11. II.

SVÁTEČNÍ DNY DLE NEPOHYBLIVÉHO KALENÁŘE

(Každého roku jsou slaveny ve stejný den)

Datum dle církevního kalendáře (následně v závorce datum obč. kalend. pro jejich oslavu dle starého juliánského kalendářního stylu)

1. leden (14. leden) – ⊕ Obřezání Páně
6. leden (19. leden) – ⊕ ZJEVENÍ PÁNĚ, Theofanie
30. leden (12. únor) – ⊕ Tří světitelů (hierarchů)
2. únor (15. únor) – ⊕ OBĚTOVÁNÍ PÁNĚ
25. březen (7. dubna) – ⊕ ZVĚSTOVÁNÍ PŘESV. BOHORODICE

23. duben (6. květen) – ✙ Sv. Jiří Vítězný
11. květen (24. květen) – ✙ Sv. Cyril a Metoděj, ap. Slovanů; sv. Rostislav
24. červen (7. červenec) – ✙ Narození sv. Jana Křtitele
25. červen – ✙ Muč. Orosia (Dobroslava), princezna velkomoravská
29. červen (12. červenec) – ✙ Sv. apoštolé Petr a Pavel
5. červenec – sv. Cyril a Metoděj (*státní svátek*)
20. červenec (2. srpen) – ✙ Sv. prorok Eliáš
27. červenec (9. srpen) – ✙ Sv. Pantelejmon. Svatí Pětipočetníci
(Kliment, Angelár, Gorazd, Naum a Sáva)
6. srpen (19. srpen) – ✙ PROMĚNĚNÍ PÁNĚ
15. srpen (28. srpen) – ✙ ZESNUTÍ PŘESV. BOHORODICE
29. srpen (11. září) – ✙ Stětí sv. Jana Křtitele
1. září (14. září) – ✙ Nový církevní rok
4. září – ✙ Sv. Gorazd, biskup český a moravsko-slezský
5. září – Svatí Novomučedníci čeští
8. září (21. září) – ✙ NAROZENÍ PŘESV. BOHORODICE
14. září (27. září) – ✙ POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE
16. září (29. září) – ✙ Sv. Ludmila Česká, ct. Prokop Sázavský
28. září – ✙ Muč. panna Orosia (Dobroslava), princezna velkomoravská
a aragonská
28. září (11. říjen) – ✙ Sv. Václav, mučedník, kníže český
1. říjen (14. říjen) – ✙ Záštitá přesv. Bohorodice
26. říjen (8. listopad) – ✙ Sv. Dimitrij Soluňský
28. říjen – ✙ Sv. apoštolům rovný Rostislav, kníže moravský
8. listopad – (21. listopad) – ✙ Sbor archanděla Michaela
21. listopad (4. 12.) – ✙ UVEDENÍ PŘESV. BOHORODICE DO CHRÁMU
6. prosinec (19. prosinec) – ✙ Sv. divotvorce Mikuláš Myrlicejský
25. prosinec (7. leden) – ✙ NAROZENÍ PÁNĚ
26. a 27. prosinec (8. a 9. leden) – sváteční dny k Narození Páně

POSTNÍ DNY

Jednodenní půsty:

- středy a pátky po celý rok (s níže uvedenými výjimkami)
- den před svátkem Bohozjevení (Zjevení Páně) (5. / 18. ledna)
- den Stětí sv. Jana Křtitele (29. srpen / 11. září)
- den Povýšení Svatého Kříže Páně (14. / 27. září).

Půsty vícedenní:

- Velký půst: od čistého pondělí do Velké soboty, resp. do paschální půlnoci – ve starém a smíšeném kalendáři (tj. ve starostylní paschálii) **od 18. 3. do 4. 5.** {v nové paschálii od 12. 2. do 30. 3.}
- petropavlovský půst: od pondělí po neděli všech svatých do dne před

svátkem sv. Petra a Pavla:

- ve starém kalendáři (juliánském): **od 1. 7. do 11. 7.**
- ve smíšeném kalendáři: **0**
- {v nové paschálii: od 27. 5. do 28. 6.}
- půst před Zesnutím přesv. Bohorodice: 14 dní před tímto svátkem **od 1. / 14. do 14. / 27. srpna**
- filipovský půst:
dle starého kalendáře: **od 28. listopadu k Narození Páně** (7. 1.)
dle nového kalendáře: **od 15. listopadu k Narození Páně** (25. 12.)

Výjimky – doby bez půstu (*není půst ani ve středu a v pátek*)

- Od svátku Narození Páně do předvečera Zjevení Páně (4. / 17. ledna)
- Týden po neděli celníka a farizeje: **od 26. 2.** {nová paschálie: od 22. 1.}
- Světlý týden po Pasše (1. popaschální týden do Tomášovy neděle)
- Týden svatodušní (od neděle Padesátnice do neděle všech svatých)

Zvláštní postní případ syrného týdne: týden syropustní (poslední před Velkým půstem) – v tomto týdnu se už nejí maso, ale vejce a mléčné výrobky se požívají i ve středu a v pátek.

V těchto obdobích (půstů či svátků) se nemají konat svatby a slavnosti.

DNY ZVLÁŠTNÍCH VZPOMÍNEK NA ZESNULÉ

- Masopustní zádušní sobota tzv. „roditelská“ (tj. modlitby za předky):
9. 3. dle staré paschálie {3. 2. dle nové paschal.}
- Velkopostní – 2., 3. a 4. „roditelská“ sobota: 30. 3., 6. 4. a 13. 4. dle staré paschálie {24. 2., 2. 3. a 9. 3. dle nové paschálie}
- Radonice: 14. 5. dle staré paschálie {9. 4. dle nové paschálie}
- Trojická „roditelská“ sobota: 22. 6. dle staré pasch. {18. 5. nové pasch.}
- Stětí Jana Křtitele – památka padlých:
11. září dle juliánského kalendáře / 29. srpna dle nového kalendáře
- Dimitrijevska sobota: 2. listop. starého kalend. / 26. 10. nového kalend.

Údaje z pohyblivého kalendáře pro rok 2025

Pravoslavná Pascha je 20. dubna. Občanské velikonoce {novostylní Pascha} jsou 20. dubna. Starý {i nový} kalendář: Neděle celníka a farizeje: 9. II. Neděle syropustní (začátek Velkého půstu): 2. III. Neděle Květná: 13. IV. Neděle Paschy: 20. IV. Nanebevstoupení Páně: 29. V. Neděle Trojice (svatodušní): 8. VI.
Délka petropavlovského půstu: 26 dní. [13 dní]